

**23.06.2023 TARİHLİ ONLINE (ÇEVİRİMİÇİ) MİRAS HUKUKU FİNAL SINAVI
CEVAP ANAHTARI**

Açıklama: Miras hukuku final sınavı esnasında tüm kaynaklardan yararlanılabileceği sadece bir başkasından yardım almanın yasak olduğu sınavdan günler önce duyurulmuştu. Miras hukuku final sınavının zorluk derecesi ve süresi, sınav esnasında yararlanılabilecek kaynak sayısının sınırsız olması dikkate alınarak belirlenmiştir. Olay-2'nin sorularının cevapları incelendiğinde 1. sorunun cevabı, 2. sorunun cevabının %90'ını, 3. sorunun cevabının %30'unu oluşturduğu görülecektir. Bu sınavın değerlendirilmesinde soruları takip eden koyu siyah puntolarla gösterilen açıklamalarda da görülebileceği üzere öğrencinin matematik yeteneği değil, miras hukukuna ilişkin teorik bilgiye hakimiyeti ve bu bilgileri kullanma becerisi dikkate alınmıştır. Söz konusu cevap anahtarı, öğrenci grubunun sınav performansı değerlendirildiğinde genel seviyenin düşük olması sebebiyle öğretim üyesinin takdiriyle değerlendirmede tam olarak uygulanmamıştır. Bunun yerine öğrenci lehine olabilecek esneklikte bir değerlendirme yapılarak öğrencinin doğru yanıtlarının sayısı ile orantılı bir şekilde olmak üzere 5-15 aralığında bir puan değeri eklenmiştir. Koyu siyah puntoyla gösterilen yazılar cevap anahtarı metnine dahil olmayıp, bilgilendirme niteliğindedir.

OLAY-1

1- Türk Medeni Kanunu'nun Yürürlüğü Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun m. 17 gereğince mirasçılık ve mirasın geçişi ölüm tarihinde yürürlükte olan hükümlere göre belirlenir. Dolayısıyla mirasın geçişi 743 sayılı Kanun hükümlerine göre olur (**10 puan**). Mirasbırakanın altsoyu olmadığı, anne ve babasının altsoyu hayatta olduğu için miras, sağ kalan eş ve 2. zümre mirasçıları arasında paylaşılır (**4 puan**). Safiye ve Faik, Şerafettin'in zümrelerinde yer almadığı; Sabriye, Şerafettin'den önce öldüğü; Metin, Ali, Feyyaz babaları, Şerafettin öldüğünde hayatta olduğu için mirasçı olamaz (**7 puan**). Mine'nin miras payı $\frac{1}{2}$, saklı payı $\frac{1}{4}$ 'dür (**3 puan**). Şerafettin'in anne ve babası hayatta olmadığı için kalan miras payı kök içinde halefiyet kuralı gereği onların altsoyuna geçer (**3 puan**): (Parantez içindekiler saklı payları) Muazzez'in altsoyuna intikali: Halil $\frac{1}{32}$ ($\frac{1}{128}$), İbrahim $\frac{1}{32}$ ($\frac{1}{128}$), Yusuf $\frac{1}{32}$ ($\frac{1}{128}$), Teoman $\frac{1}{32}$ ($\frac{1}{128}$), Rıfat $\frac{1}{32}$ ($\frac{1}{128}$), Bilge $\frac{1}{64}$, Berke $\frac{1}{64}$, Hakkı $\frac{1}{96}$, Süleyman $\frac{1}{96}$, Ali $\frac{1}{96}$, Arya $\frac{1}{64}$, Rüya $\frac{1}{64}$. Erol'un altsoyuna intikali: Kadriye $\frac{1}{28}$ ($\frac{1}{112}$), Halil, $\frac{1}{28}$ ($\frac{1}{112}$), İbrahim $\frac{1}{28}$ ($\frac{1}{112}$), Yusuf $\frac{1}{28}$ ($\frac{1}{112}$), Rıfat $\frac{1}{28}$ ($\frac{1}{112}$), Arya $\frac{1}{56}$, Rüya $\frac{1}{56}$, Hakkı $\frac{1}{84}$, Süleyman $\frac{1}{84}$, Ali $\frac{1}{84}$ oranında paya sahiptir (**9 puan**). Saklı paylar toplamı: $\frac{1}{4} + \frac{1}{128} + \frac{1}{128} + \frac{1}{128} + \frac{1}{128} + \frac{1}{128} + \frac{1}{112} + \frac{1}{112} + \frac{1}{112} + \frac{1}{112} + \frac{1}{112} = \frac{299}{896}$. Tasarruf oranı $1 - \frac{299}{896} = \frac{597}{896}$ 'dir (**4 puan**). (Cevaplardaki pay oranlarının rakamsal belirlenmesindeki matematiksel hatalar, kesir oranında sadeleştirme yapılmaması değerlendirmede olumsuz bir nokta olarak görülmemiştir. Özellikle tasarruf edilebilir oranın hesaplanmasında eldeki verilerle farklı bir sonuca varılmış olsa dahi tam puan verilmiştir. Cevaplandırmada esasen 743 sayılı Kanunun 10.10.1985 tarihli versiyonu esas alınmalıydı. Fakat her ne kadar tüm kaynaklardan yararlanmak serbest bırakılmış olsa dahi söz konusu metne ulaşmadaki sıkıntılar dikkate alınmış, 743 sayılı Kanun'un 2001 yılı versiyonuna göre değerlendirme yapılmıştır. Fakat bu hususu özellikle tespit eden öğrencilere ekstra puan verilecekti. Bu tespiti içeren bir cevaba rastlanmamıştır. 4721 sayılı Kanuna göre pay oranlarını belirleyenler 30 puan üzerinden değerlendirilmiştir.)

OLAY-2

1- Net tereke hesabı için ölüm tarihinde mevcut malvarlığı unsurlarının, terekeye eklenmesi gereken değerlerin eklenmesi; çıkarılması gereken değerlerin çıkarılması gerekir (MK m. 507, 508). Mevcut malvarlığı unsurları; şirket, Bodrum'daki yazlık, Samsun'daki evler, İstanbul'daki ev, Atakum'daki arsa, araba, 3 kilo altın, 100.000 ABD doları, 200.000 Euro ve terekeye eklenmesi gereken denkleştirmeye tabi kazandırmalar: Kenan'a taşımacılık için verilen kamyon, Hakan'a bağışlanan Akalan'daki arsa ve borcunun ödenmesi için verilen

500.000 TL; tenkise tabi kazandırma: Meltem'e bağışlanan Sarıtaş'daki arsa; muvazaalı bir satışla gizlenmek istenen bir bağışlama: Rüya'ya devredilen yazlık terekeye eklenecektir (**8 puan**). Buna göre mevcut malvarlığı ve terekeye eklenmesi gereken değerlerin toplam miktarı: 20.000.000 + 10.000.000 + 6.000.000 + 5.000.000 + 4.000.000 + 1.000.000 + 3 kilo altın (05.05.2013 tarihli kur: 84,7910'den 254.373 TL) + 100.000 ABD doları (03.05.2013 tarihli TCMB alış kuru: 1,7942'den 179.420 TL) + 200.000 Euro (03.05.2013 tarihli TCMB alış kuru: 2,3521'den 470.420 TL) + 3.000.000 + 2.000.000 + 500.000 + 2.000.000 + 4.000.000 = 58.404.213 TL. Çıkarılacak değerler: şirket borcu, şahsi vergi borcu, cenaze gideri, Rüya'nın tahmini eğitim gideri ve Meltem'in edinilmiş mallara katılma rejiminin tasfiyesi sonucunda ortaya çıkan artık değer alacağı (**4 puan**). Buna göre; 1.500.000 + 500.000 + 100.000 + 400.000 + 10.000.000 + 5.000.000 + 2.500.000 + 500.000 + 1,5 kilo altın + 50.000 ABD doları + 100.000 Euro = 20.952.106 TL terekeden çıkarılacaktır. Net tereke 37.452.107 TL'dir. Kazım'ın yasal mirasçıları eşi Meltem, çocukları Rüya, Hakan ve Kenan'dır. Meltem'in yasal miras ve saklı payı 1/4; Rüya, Hakan ve Kenan'ın yasal miras payları 1/4 ve saklı payları 1/8 olduğundan mirasbırakanın tasarruf oranı 3/8 olup bu orana karşılık gelen miktar 14.044.540 TL'dir (**5 puan**). (Sınav esnasında her tür kaynak kullanımı serbest bırakılmıştı. Dolayısıyla hesaplama yaparken hesap makinesi kullanılabilirdi. Hesaplamalarda yapılan matematiksel hatalar (döviz ve altın kurlarını yanlış bir şekilde tespit edenler, döviz kuru hesabı hiç yapmayanlar da dahil olmak üzere) değerlendirmede olumsuz bir nokta olarak görülmemiştir. Terekeye eklenecek ve çıkarılacak unsurları doğru bir şekilde tespit etmiş fakat hesaplama yaparken hatalı sonuca varan yanıtlar tam puan değerindedir. Terekeye eklenecek ve çıkarılacak unsurları eksik bir şekilde tespit edenler ise orantılı olarak eksik puan almıştır. Meltem'e bağışlanan İlkadım'daki dükkanın değerini gerekçesini açıklayarak terekeye ekleyenler de puan almıştır.)

2- Meltem'in yasal miras ve saklı payı 1/4; Rüya, Hakan ve Kenan'ın yasal miras payları 1/4 ve saklı payları 1/8 dir (MK m. 495, 499, 506) (**4 puan**). Meltem'in 1/4 miras ve saklı payına karşılık gelen değer 9.363.026 TL'dir. Rüya, Hakan ve Kenan'ın 1/4 oranındaki miras paylarının her birine karşılık gelen değer 9.363.026 TL'dir; 1/8 oranındaki saklı paylarının her birine karşılık gelen değer 4.681.513 TL'dir (**4 puan**). (Matematiksel hatalar bu sorunun değerlendirilmesinde de olumsuz bir nokta olarak görülmemiştir. Dolayısıyla yasal miras ve saklı pay oranlarını doğru bir şekilde gösteren fakat hesaplama yaparken hatalı sonuca varan yanıtlar tam puan değerindedir.)

3- Kenan'a taşımacılık için verilen kamyon (kuruluş sermayesi), Hakan'a bağışlanan Akalan'daki arsa (malvarlığı devri) ve borcunun ödenmesi için verilen 500.000 TL (borçtan kurtarma), mirasbırakanın sağlığında karşılık almaksızın yapıldığı ve mirasbırakanca açıkça denkleştirmeden muaf tutulmadığı için denkleştirmeye tabi kazandırmalardır (MK m. 669/II). Denkleştirme borçlusu olan yasal mirasçılara karşı denkleştirme alacaklısı olan yasal mirasçıların açacağı denkleştirme davasıyla söz konusu malvarlığı değerleri terekeye eklenir (**18 puan**). Rüya'ya devredilen yazlık, muvazaalı bir satışla gizlenmek istenen bir bağışlama olduğu için Rüya'ya karşı 01.04.1974 tarihli Yargıtay İBK uyarınca muris muvazaasına dayanarak her mirasçı tapu sicilinin düzeltilmesi davasını açabilir. Fakat bu düzeltme sadece bu davayı açan mirasçının miras payı kadar yapılacaktır (**7 puan**). Meltem'e Sarıtaş'daki arsanın bağışlanması, mirasbırakanın ölümünden bir yıldan daha az bir süre öncesinde yapıldığı ve adet üzere verilen hediye niteliğinde olmadığı için tenkise tabi kazandırmalar arasındadır (MK m. 565/I-b. 3). Resmi vasiyetnamesinde yaptığı ölüme bağlı tasarruflar da tenkise tabidir (MK m. 563). Fakat tenkise tabi kazandırmaların miktarı tasarruf oranına karşılık gelen değeri aşmadığı için tenkis davası açılmaz. Çünkü bu davanın açılabilmesi için saklı paylı mirasçıların saklı paylarının zedelenmesi gerekir (**10 puan**). (Cevaplarda tenkise tabi tasarrufların miktarını tasarruf oranına karşılık gelen miktarı aşan bir sonuç olarak tespit edenlerden tenkis davasını gerekçesiyle birlikte açıklayanlar da puan almıştır.)